

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6ia, candu concedu ajutoriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sunat6ria.

Brasiovu 6 Octobru 24 Sept. 1866.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA

Transilvania.

Ordonatiunea imperat6sca din 19 Augustu 1866

cu privire la scaderea portului postalu pentru tiparitari (tramiteri sub cuverta crucita) probe de marfuri si modele; cu val6re pentru totu imperiulu.

Spre a usura pe catu se p6te, tramiterile tipariturilor (sub cuverta crucita), ale probelor de marfuri si de modele prin posta, modificandu punctulu 4 alu ordonatiunii Mele din 20 Nov. 1865 despre scaderea portului postalu pentru comertulu internu, pre basea patentei Mele din 20 Sept. a. tr. afiu cu oale a ordon6 dupa cum urm6sa:

Pentru tiparitari (tramiteri sub cuverte crucite) pentru probe de marfuri si mustre pre posta in laintrulu tieri, incepundu dela 1-ma Octob. a. c. vine a se responde competint'a postala scadiuta cu 2 cr. noi la fiacari 2 1/2 loti, d6ca se punu francate si facute dupa prescriere.

Ele inse nu potu trece preste greutatea de 15 loti vamali (Zolloth).

La probe de marfuri si mustre pre fitoriu nu p6te se se mai alature s6u adauga neci o scris6re.

Ministrulu Meu de finantia i-se comite a determin6, care tramiteri dintre cele pomenite sunt a se privi o6 facute dupa prescriere.

Tiparitari, probe de marfuri si mustre, care trecu preste 15 loti vamali nu se potu primi spre inaintare cu posta de scrisori, si decumva s'au pusu in laditiile de scrisori, si tramitietoriulu e cunoscutu oficiulu postale, trebuie se i se inapoiese, altu feliu se se tramita cu c6rulu postei la locul menirei lor.

In casulu din urma marcele, ce se voru afi6 pre pachetu nu trebuie se se i6 in computu la samuirea portului postalu.

Sch6nbrunu 19. Aug. 1866.

FRANCISCU IOSIFU m. p.

Belcredi m. p. W6llerstorff m. p.

la ordonatiunea pr6nalta:

Bernhard, cav. de Meyer m. p.

Ordonatiunea ministeriulu de comertu si economia poporala sub data 5 Sept. 1866.

Determinatiuni asupra calificarii tramiterilor sub cuverte crucite, a tipariturilor, probelor de marfuri si mustre cestionate mai susu.

Pe langa scaderea tacei de 2 cr. fia oare 2 1/2 loti vamali, se potu inaint6 cu post'a de scrisori:

1) T6te tipariturile, fia acele tiparite, litografate, metalografate seu pre cale mecanica ajustate dupa formatulu seu, fiendu obiecte care de altufeliu dupa calitatile lor se potu tramite pre post'a de scrisori, luanduse afara de aci scrisorile facute cu masin'a de decopiatu seu prin stratipariu (Durchdruck). Tramiterile trebuie se fia deschise ad. s6u asiediate simplu s6u in cuverte neinchise s6u suptu anguste fasie crucite asia, incatu se se p6ta cun6sce, ca sunt numai obiecte, ce se potu tramite sub cruce.

Tramiterile potu const6 din carti legate s6u brosiurate s6u si din chartii deschise (avisiuri negutiatoresci cu curantu (tarifa de pretiuri), anuntiaru de familii si alte asemen6). Chart'a trebuie se fia facuta din chartia tare si marimea ei se nu intr6ca marimea unei cuverte de epistola.

Tipariturile trebuie francate si se nu tr6ca preste greutatea de 15 loti inchisivu. La francare trebuie se se aplice marce de scrisori pre partea adresei, susu de a dr6pt'a, care adresa se p6te face pre fasiele cruciate seu pre obiectulu tramitiendu. Se p6te pune adres'a si in

laintrulu, ea inse se corespundia cu cea din afara. — Se potu tramite si mai multe obiecte sub o cuverta cruciata dela acela si tramitietoriu, si calificate de a se tramite asi6, inse obiectele singurite nu trebuie se aiba adrese seu cuverte deosebite.

Ceroulare s. o. l. dela deosebiti tramitietori numai atunci se potu tramite sub una legatura, candu sunt pre un'a si aceea si f6ia tiparite, litografate seu metalografate. Nu se 6rta tramiterile, cu adause facute, dupace sunt odata tiparite, locul inse datulu si subscrierea, respective punerea firmei nu se privescu c6 adause; neci atunci nu se potu tramite acele, candu au primitu vreo modificare in cuprinsu, fia aceste modificari scrise ori altmintrelea facute d. e. prin timbru, tipariu, lipiri de cuvinte preste altele, cifre s6u semn6 prin punctare, sublineare, tragere de dunga, colorare, radere, strapungere, taiarea unoru cuvinte, cifre seu semn6 scl.

Neci pre partea interna s6u externa a legaturii sa nu se afie vreunu adausu, ce nu se tiene de cuprinsulu adresei, luandu afara numele, seu firm'a seu locul locuintiei tramitietoriulu.

Colorarea tipurilor de moda, mape nu se socotesce oprita, d6ca nu va fi desemnata de mana; ci produsa prin tipariu.

La curante (Preiscurant) si ceroulare de negotiu e ertatu prin exceptiune insemnarea pretiulu, a numelui calatoriulu s6u si modificarea positionilor de pretiu prin scris6re de mana ori si pre cale mecanica, si schimbarea numelui calatoriulu; curantele si ceroularele comerciale, potu se fia provedute si cu subscrierea de mana a firmei de mai multi partasi de negotiu.

La c6lele de corectura se potu adauge modificari si adause, ce privescu corectur'a, adiusarea ei tiparitur'a, si li se potu alatur6 si manuscripte. — Adausele ertate la c6lele de corectura in lipsa de locu se potu face si pre cidule deosebite alaturate la c6lele de corectura.

Tiparite preste 15 loti, ce se voru afla in laditiile postale, d6ca tramitietoriulu e cunoscutu, se i se restitu6, altufeliu se se tramita pe carulu de post'a la locul menirii, nerespertandu in casu de asia marcele puse pe ele, si marc'a ce se pune pe factura se se reincaseze prin espunere.

In privint'a tacsarei tipariturilor, care vinu nefrancate s6u nu deajunsu francate s6u cari nu corespundu determinatiunilor de susu, 6r' de altufeliu sunt calificate a se tramite prin post'a de scrisori, are val6re principulu, ca portulu ordinariu de scrisori pentru epistole nefrancate se pune pe tiparitari, cari nu sunt deajunsu francate, corespondiendu de altufeliu determinatiunilor de susu, numai pentru greutatea nefrancata cu marce. 6r' d6ca se afla alaturata si vreo impartasire in scrisu, s6u d6ca ac6sta e facuta pe ea s6u pe cuverta, atunci se pune si tacs'a deplina si tacs'a aditionala, si i se incamin6sa si procedur'a penala pentru in-sielatu.

Pentru modificari si adause neertate inca intra tacsarea cu portulu postalu dupa tarifa, si numai candu se va dovedi prepusulu de o corespondintia secreta se va lua procedur'a penala inainte.

2. Probe reali de marfuri si mustre, fara pretiu de cumparatu, licuide, vase cu gazu, instrumente ascutite s. a. n'au insusimea de a se tramite c6 probe de marfa.

In privint'a impacatarii conditiunea e, se se face asi6, incatu se se p6ta lesne ved6 cuprinsulu probelor, ad. s6u supt fasia crucita s6u in saculetie (cafeu'a, cereale etc.) legate, inse nu alipite neci sigilate. — Adresele se cuprinda afara de numele primitoriulu si locul si cuvertulu: mustre, numele s6u firm'a trami-

tietoriulu, marc'a fabricatorulu seu a negotiulu dimpreuna cu numira specifica a marfii, numerele si pretiurile, care date se scriu pe fiacare proba; alte anotari nu sunt ertate.

Nu e ertatu a pune la olalta suptu o legatura alte tramiteri cu legatura si adresa deosebita, din contra tiparitari si probe de marfa s6u mustre de catra totu acela si tramitietoriu sunt ertate a se tramite intr'una. Tramiterile trebuie se fia francate si se nu tr6ca preste 15 loti vamali. La francare se aplica marce de scrisori pre partea dr6pta din susu a scrisorii. In privint'a tractarii tramiterilor de marfa si mustre preste 15 loti si a tacsarii celor ne-s6u nu de ajunsu-francate au val6re cele diase in punctulu 1-u despre tiparitari.

Longa prob'a de marfuri s6u mustre nu se potu alatur6 scrisori c6 si in punctulu 1-u pre langa procedur'a penala de daunarea venitelor. Prin ac6sta determinatiune se desfiintiasa cu totulu ordonarea din 9 Aug. 1853 (f. l. imp. 1853 pag. 1001).

Acetea determinatiuni au val6re numai in-laintrulu monarchiei. Subscrisu e c6 reprezentantu alu ministrulu de comertu

L6wenthal m. p.

Publicare.

In urm'a determinatiunii siedintiei extraordinarie a directiunii asociatiunii rom. din Aradu pentru cultur'a poporulu — tienuta in 15/27 Sept. 1866 se aduce la cunosointia publica, cumca adunarea generale a asociatiunii, in timpul publicatu, adica in 3/15 Oct. 1866 din caus'a epidemiei colerice nu se va tien6 -- si adica tiuerea adunarii generali e amanata pe timpu nedeterminatu.

Fiindu constatatu mai tardiu incetarea colerii pretotutindene. Directiunea asociatiunii si va tien6 de detorintia a public6 de locu timpul tienerii adunarei sale generali.

Semnatu in Aradu 15/27 Sept. 1866.

Directiunea asociatiunii pentru cultur'a poporulu rom.

Sig. Popoviciu m. p. Dionisiu Pascutiu m. p.
direct. secund. not. direct.

Blaslu Sept. 1866.

(Capetu)

In urma se mai continua in declaratiunea barbatilor germani supradisi: se recunoscu oare de lipsa chiarificarea competentiei dietelor, si revisiunea constitutiunii, c6c'a ce se p6te templ6 numai intr'o adunare a totoror tieriloru ce nu se tienu de coron'a ungur6sca „6ra nu in fiacare dieta desclinitu“ — seu precum relatiunea alte jurnale „se p6te templ6 numai in adunarea legiuita a pop6lorulu ne tienutoria de coron'a Ungariei pre basea legale a actelor din Octobru si 26 Fauru. —

Partea declaratiunii acesteia ce voiesce: chiarificarea competentiei dietelor si revisiunea constitutiunii, — o intielegemu si noi si o aprobamu; candu inse amintesce de corporatiunea legiuita in senulu careia sese temple determinarea competentiei dietelor si revisiunea constitutiunii trebuie se marturisimu ca pre catu de confuse si estravagante sunt declaratiunile premise, pre atatu de pucinu intielesu are ac6st'a! De au dreptu acele jurnale cari relation6sa ca, desunumitii barbati germani s'aru fi declarat, c6 spre scopulu determinarii competentiei dietelor si a revisiunii constitutiunii sese compuna un'a adunare si inca legiuita af6ra de basea diplomei si a patentei? atunci atare adunare p6te ce base o potu numi germanii legale? d6ra in catu ar' fi octroata de nou si opusa legilorulu existente? E, intr'atat6 se p6te, ca-ci altu titlu de legale n'ar'

poté avé! apoi acéstá va se dica la politicii germani legalitate!? — Dara nu pótemu pricepe legalitatea nece a unei adunari menite spre determinarea competentiei dietelor si revisiunea constitutiunii — carea s'ar' compune pre basea legilor existente a diplomei din Octobré si a patentei incane reformate, candu acei'a s'ar' compune numai din provinciile dincolo de Lait'a, aici intre-bamu: óre amesuratu cuprinsului acestoru acte solemne nu erá de lipsa se intre tóte popórele in senatulu imperiale? intrebamu mai de parte ca cari au intratu n'au constituitu parte legale aceluia? intrebamu alu treile, ca acum ne voindu a intrá si unгурii in senatulu imperiale, pe basea decreteilor supradise si a faptelelor complenite, cene tractéasa? ori are a tractá in cale constitutionalé cu unгурii, au nu senatulu imperiale intregu? Si apoi voiescu Germanii se recunósca ca senatulu imperiale l'au constituitu numai Germanii si nu tóte popórele ce au intratu in elu?! Éta concepte de legalitate! Germanii din Aussee voru se aiba unu ce, ce le cere fantasi'a si apoi ce acest'a voiescu ei se fia „legale“ — basése-se pe legi ori nu! Numai cu dorere trebue se o repetimu de nou, ca observamu intre germani barbati de aceia, cari pentru idei góle nu se sfiescu a se dechiará pentru impertirea imperiului, si in locu de a dori se fia anteseamantii constitutionalii ai unui imperiu unitu si tare mai preferescu rol'a de a ajunge rivalii demni de compatemitu ai Ungurilor! — „Presse“ din Vien'a dechiará si noi inca scimu ma si unгурii inca sciu aceia, ca mai antaniu de atari pareri e numai o fractiune a barbatilor germani, si adou'a scimu cu totii si aceia, ca si dualismulu acelor'a, nu e dupa gustulu domnului Déak si a lui „Pesti Napló;“ — aici cei alalti Germani sunt cu totulu in contra dualismului. (nu toti R.) — Deci déca noi am luat in ceva consideratiune dechiaratiunile barbatilor germani de la Aussee, aceea, o amu facutu nu ca dora amu dori reconstituirea centralismului Schmerlingianu nece ca am dori de Reichsratulu germanilor asia centralisticu si nemicitoriu de autonomiele tierjloru precum a fostu sub Schmerling, ci numai de aceea, ca-cine a fostu batetória la ochi necousecinti'a aceloru barbati germani, si amu mai luatú ocaziune a ne mai le muri pusetiunea. —

In catu pentru noi in specialu avemu de a invetiá si din acestu incidentu aceea; ca spre nenorocire partidele in imperiu, — in locu de a se contopi spre un'a impecare universale si durabile, spre complanarea intereselor imperiului intregu, a singurateceloru provincie si spre prosperarea popóreloru, — pe die ce merge se inmultiescu, in catu ni se pare cu nepotintia se ajungemu la ceva rezultatú ferice. — Si de aceea din partene se nu incetamu a pretinde, cá barbatii de statu se nu si pregete a face tóte pentru a preveni nemultumirile cesaru poté nasce in urm'a unei resolvari unilaterale a cestiunii de reconstituire. — Se pretendemu cá aceiasi barbati respectandu auctoritatea corónei se puna de base la solvirea acestei cestiuni legea emanata din plenipotentia corónei adeca diplom'a din 20 Oct. 1860 si pre basea acestei'a se dispuna revisiunea patentei in intielesu practic, in interesulu autonomiei de lipsa a singurateceloru provincie séu a singurateceloru nationalitati. — Caci numai asia se va scuti auctoritatea maiestatica si credinti'a catra legi, si cu acestea unitatea imperatiei, si numai asia fiendu indestulite si tóte popórale si voru duce bucurósa rol'a de sacrificatori la prosperarea imperiului a carui factori sunt. — Éra din partene se pretendemu in faci'a lumii in modu solemnu cá se nu fimu confundati cu unгурii, intre cari se nu ni se audia dechiaratiunile pentru auctoritatea tronului si a legiloru, si pentru unitatea imperiului; ci se ni se dé seu congruan nationalu liberu seu sese restitue diet'a Transilvaniei din 1863/4, cá pre careva din acestea cali se ne manifestamu si noi justele pretensiuni tientiórie la legalitate, la unitatea si prosperitatea imperiului. Speramu tare, ca precum natiunea nóstra n'a intardiatu nece o data, a pleni dorintiele parintiesci ale Maiestatii S'ale Imperatului, nece Maiestatea Sá nu se va indoi a asculta cererea barbatilor natiunii, vedindu, ca acei'a nu tientesce de catu spre sustinerea legiloru si dechiaratiuniloru imperiali si spre impacarea imperiului. B.

Brasiovu 4 Oct. Diu'a numelui Mai. Sale inaltiatului nostru Imperatu si Mare Principe alu Transilvaniei **Franciscu Iosifu I.**

se sorbá adi in Brasiovu in bisericile de tóta confesiunea cu cultu dumnediescu. La 10 óre se tienú misa solemna in biseric'a parochiala r. cat., care se fini cu cantarea imnului populariu. Garnisón'a si tenerimea gimnasiala sub flamarile si conducatoriiloru loro detera o colóre festiva a acestei dile atatu de pretióse pentru popórele monarchiei.

— Starea sanataii la noi se apropia de cursulu seu normalu; numai secet'a, cea ne mai pomenita de neci unu fiu alu caruntetii, ca-sésa multa superare la economi, ca nu le voru inverdi semenaturile. Pretiulu cerealeloru totu mai scade, graulu dela 5 fl. 20 — 6 fl. 40, secara 4 fl., ordiulu 3 fl. 60, papusioiulu 5 fl. 60, fasolea 8 fl. m. a. galéta de 64 cupe.

Fagarasiu 30 Sept. n. Din o corespondintia mai lunga scótemu aici numai aceea ce credemu ca nu va mai vatama susceptibilitatea celoru de carii nu se tiene lucrulu.

Pe aici s'a latitu faim'a ca se pandesce tare dupa Carliti; dara nu cumva se credeti ca dupa partisani de ai lui Don Carlos din Spani'a, ci de ai lui Carolu I. din Romani'a. Unii tienu ca acéstá mintiuna publicata estimpu in a dóu'a editiune ar fi esitu totu dela acela, carele asta-primavéra alergase pentru* postulu de mare capitanu si denunciase pe célu de acum, ca ar fi „Schmerlingianu!“ (Mare ticalosia*)!

Dv. ve totu vaierati, ca, legea de presa nu ve suferé cá se publicati tóte cate pretinde publiculu. Bine, fia asié; dara óre de se va mai deschide vreodata diet'a, pe aceea voru putea opri cá se nu spuna adeverulu?

Domniloru, faceti bine mai sorietii cate o data si despre o lege buna comunala, ca ati mai scrisu, dara nu este nicidecum de ajunsu. Pana erá nemtii stapani, se aduná bani multi pe la comune, dara se si cheltuia, ca Bezirkerii avea porunci tari cá se'i cheltuésca pe lucruri ce credea ei ca sunt de trebuintia, facea drumuri, poduri si altele, dreptu ca si atunci se cheltuia sume multe si pe lucruri netrebnice, dara totu erá regula mai buna. Uitative acuma cum merge. Satulu Avrigu, loculu nasterii si alu repausarii lui Georgie Lzaru, un'a din comunele cele mai mari, are venitu anualu de 12 mii fiorini v. a. De cativa ani acelu venitu frumosu ce se trage din vam'a podului de preste Oltu, din mai multe mori alodiale s. a. s'a pradatu totu si comun'a mai e astadi datóre cu siepte mii fiorini v. a. Trece priu satu de cateori vei vrea, intréba si oanta, ca nicairi nu vei afla urm'a speseloru de vreo 100 mii facute in cativa ani din urma. Avrigulu este unu satoiu; elu ar putea fi orasiu, inse va esi vai de administrarea lui. In septemanzile trecute dupa multe alergaturi si cereri esí dela Sibiu o comisiune cercetátóre spre a da in urm'a pradiiloru. Aceeasi lucrú mai multu timpu. Resultatulu nu se scie, decatu numai aceea ce s'a vedintu in Gazete, ca notariulu, unu polonesu anume Kaduska remasu din timpulu nemtiloru, fú departatu; inse notariulu póte dice totu-deauna, ca elu n'a facutu nimicu fara scirea si voi'a deregatoriloru satului, si eu inca asié credu. Avrigulu are bisericu gr. res. prea mica pentru numerulu sufletelor, éra scóla? Mérga ori-cine si o védia, inse cum fara veste. Mai sunt si alte comune cu venituru anuale frumóse. Satulu Voil'a din districtulu Fagarasiului inca are preste patru mii pe anu. Intrebati ce se face cu banii.

Veti si auditu, ca dela satulu Cacova din tienutulu Sibiului inca s'au instrainatu preste doua mii fl. v. — Notariulu de acolo (romanu) a trecut in tíera.

Mai vreti ecaemple de acestea? V asiu mai putea da cateva. Bine diceti dv., ca autonomi'a fara publicitate nu platesce nimicu. Candu s'au dusu nemtii din tíera au lasatu in temnit'a din Gherl'a pe vreo cincii deregatori carii pradaseru banii publici. Déca ei aru fi suferitu publicitatea, aru fi pututu da inca si preste alti 15.

Ilie Palie.

Clusiu 3 Oct. Foile din Clusiu ne a-nuntia, ca Escelenti'a S'a dn. conte Foilliot de Crenneville, LMC. si presiedinte alu r. guberniu transilvanu a sositu acolo. Ne bucuramu, ca a resositu in fruntea patriei in deplina sanetate, imprastiendu si nuorii de pre fruntile cele palite de venturile politiceii unionistice, cu reocuparea inaltului postu, care are

*) Aveamu acéstá scire, dara o amu innadusit'o, pentrucá se nu ni se dica érasí, ca publicamu asié ceva cu „tendentia“. — Red.

neaparata lipsa de unu parinte imparțialu si dreptu, cum ilu cunosemu pe Escel. S'a. —

Clusiu 1 Oct. Asta-data n'am ce se ve scriu lucrú nou, carele se nu'lu aflati din alte foi. Cestiunea unгурésca sta éyasi balta, pana candu? nu scie nimeni, éra eu intr'aceea asi voi a ve vorbi de o cestiune „maghiara“.

On. Redactiune totu striga din timpu in timpu limba, limba, éra in Nr. 69 facendu observari la articolulu dintre Ternave nesubscrisu de nimeni si totusi publicatu cu subscripsiunea de „mai multi“, cá si cum cineva ar mai vrea se scie de unii si de multi ascunsi cá de frica, provóca pe romani a se tiecé strinsu de legile din 1863 si 1864 dela vladioa pana la opinca.

Domniloru, cunósceți odata, ca provocariile prin diarie in punctulu acesta nu mai folosescu*). Calatoriti prin tíera si ve incredintiati. Pana si multi notari satesci isi facu reporturile loro mai totu unгурesce, unii de frica cá se nu pice, éra altii dicu, ca déca nu scriu unгурesce nu le mai vine nici unu respunsu. Mergeti apoi si pe la cateva tribunale si intrebati in ce limba se pertracta cauzele curatu romanesci. Inse-native inse, ca la in. r. guberniu din Clusiu legea din 1863/4 totu se mai pazesce, pentrucá acelasu inca la note si petitiuni ce'i vinu romanescé respunde adeasa totu in acéstá limba. Cu veti dice inse déca veti afla, ca preasantitulu Ordinariatulu mitropolitanu de legea — greco-resariténa — romanésca corespondinti'a sa cu in. r. gubernu o pórtá in limb'a maghiara asié, precum o partá odinióra sub sistem'a absolutistica in limb'a nemtiésca, in catu si la notele care'i mergu de aici in limb'a romanésca se respunde totu in cea maghiara. Multi au voitu a justifica manipuliunea acéstá a cancelariei ordinariatulu mitropolitanu totu cu aceea, ca datorintia ei ar fi a cauta cá trebile se mérga catu se póte mai ite si se nu suferé pedeca din pricina limbéi. Inse acéstá pricina nu sta. Din sinulu natiunii romanesci avemu in dilele nóstre din mi'a lui Ddieu 3 consiliari actuali, 2 consiliari de invetiamentu, 4 secretari, cativa concipisti si alti cativa amplotiati in posturi subordonate; din toti aceia mai pe diumatate se tienu de confesiunea gr. res. ortodocsa, cunoscú si scriu bine limb'a romanésca si mai toti la tóta ocaziunea ce li se da lucra romanescé, precum se póte comproba din acte si referate guberniale, éra vicepresiedintele gubernului (fosta presiedinte alu dietei) de si nu este romanu, pricepe bine limb'a romanésca si este unu barbata prea tolerantu si loialu. Éta ca referenti, vctanti si concipienti in gubernu sunt de ajunsu, pentrucá trebile curgátóre intre gubernu si ordinariate se li se póta incredintia loro. Altii sunt éyasi de parere, ca dóra in tóta cancelaria ordinariatulu mitropolitanu nu s'ar afla niciunu individú, care se cunósca limb'a romanésca si terminii ei tehnici asié de bine, in catu se cutese a face catra gubernu concepte romanesci si ca din acea cauza cancelaria ar fi silita a se folosi de pén'a unui concipientu neromanu. Déca cumva ar fi acéstá caus'a, ca de acolo vinu atatea concepte unгурesci, apoi ar fi fórte de doritu, óá in acea cancelaria se se faca schimbare, aplicanduse unu individú bunu si de conceptu si siguru in limb'a romanésca, care se faca ordinariatulu tóta onórea, din pricina, ca capulu aceluia, adica Escelenti'a S'a dn. mitropolitu se subscrie pe sine „archiepiscopulu si mitropolitulu romaniloru greco-resariteni din Transilvani'a si Ungari'a, este totuodata si presiedinte alu asociatiunii transilvane pentru literatur'a si cultúr'a poporului romanescou, de aceea manipulantu din cancelaria se se ferésca a compromite pe Venerabilulu Ordinariatulu si chiaru pe Vener. Consistoriu cu intruducerea

*) Déca ar fi asié, am fi siliti se trentimu si pén'a de diurnalisti romani catu colo de pamentu, si se nu mai portamu acestu jugu apasatoriu si storcatoriu de medu'a vietii in desiertu. Inse pentru cei cu natura cameleonica séu pentru lingai tereitori, cari apostaseza dela profesiunea de credinti'a politica a natiunii romane si ne compromitu caus'a prin perfidia a séu poltroneri'a loro, sunt pré convinsu, ca altu midiuocu, alta medicina, altu antidotu nu avemu mai puternicu, decatu se le redesteptamu rosurile consciintii din timpu in timpu si apoi sei damu si in publicu pe toti, cá natiunea sei cunósca si se i increstese, déca mai merita ei vreo considerare, déca mai e cu cale a le da vreo incredere in delicat'a cauza nationala. — Red.

altei limbi**). Mai alesu dv. la Brasiovu strigati totu un'a, ca nationalitatea romanésca isi póte afla scaparea sa numai in s. biserica; apoi dara se se ia in bagare de sama, ca din cancelariile episcopiloru pana in biserica nu este prea departe, ceea ce s'a vedutu la rutenii din Ungari'a. Escel. S'a se provóca adesea la legile din 1863 oricandu ceru trebuintele speciali bisericesci, si esplicoa legalitatea si moralitatea lor; de aceea legile acelea se se pazésca si in cancelaria, oa dóra manipulanti nu dan cuventului „a u t o n o m i a“ intielesulu, ca acum ei aru putea face ori cum le-ar placea, nici vreu se se arate, ca sciu mai bine un-guresce decatu romanesc, pentru ca asié ceva ar fi o lovitura infricosiata si o compromisiune mare a natiunii. Noi scimu cu ce focu s'au luptatu vreo doi membrii ai celerului gr. res. in diet'a trecuta pentru articolulu despre limba, apoi acum unde voimu se ajungemu? De nu se va pastra si apara limb'a romanésca in Transilvani'a, ea va cadea preste totu in tierile monarchiei austriace. Cá persóne private putem sorie in orice limba ne place, dara cá dicasteriu, cá ordinariatu, consistoriu etc. trebuie se ne tienu de lege si ordinatiuni. De ce se damu noi limbei nóstre testimoniu de saracia inaintea guvernului si a natiuniloru conlocuítore si se ranimu asié simtiulu nostru nationalu? De ce tréba ne-ar fi asié legile fundamentale proclamate de monarchulu, de ce emanciparea natiunii, pentru care amu suferitu si luptatu asié multu? Orica in acestu modu voimu a imulti la 11 millióne numerulu natiunii lui „K. Közl.“? Romanii gr. resariteni inca au acum mai multi barbati maturi, fórté bine pregatiti, tari in limb'a nationala, carii aru fi in stare a lucra totdeauna in aceeași cu bunu resultatu.

Despre caus'a dlui Dr. Racuciu cá docente cu alta ocaziune. Acum se sciti numai atata, ca densulu a datu preste mari greutati. X. Y.

UNGARIA. Intre maghiari se crede, ca regimulu a decisu a escrie conchiamarea dietei ungarice asia de timpuriu, incatu se se póta in totu casulu aduna in Noembre. — Denumirea ministerului nu se mai crede, pana candu voru fi pertractate obiectele comune, din partea dietei, cu atatu mai vertosu, ca se crede, cumea regimulu nu e multiamitu cu operatulu lui Deák resp., cu celu alu comisiunii de 15. — Coler'a domina inca fara crutiare. — Bud'a Pest'a sémana a tabera, din caus'a multoru ostasi ce se afla acolo in straportulu seu. — In suburbiulu Christinenstadt arse infricosiatu, si numai bravur'a ostasiloru romani din regimentulu Mduce de Baden a pusu si aici stavila latirei elementului, cu tóte, ca tulumbele dorovaité nu tienea neoi apa para la locul stingerei. — Conte Alexandru si fú la Ischl spre a reporta la Maiestate, dupa ordinea primita, déca partit'a lui e multiamita, cá numai dupa pertractarea obiectelor comune se se denumésca ministeriu, si András ar fi dusu reportu, ca se pregatesce una fortuna parlamentaria din partea opositiunii, care póte da si lovitura de mórté partitei lui Deák, déca nu se va denumi ministeriu mai inainte; alii vorbescu altele. —

— Primatele Ungariei lovitu de cataroiu se afla in pericolulu vistiei.

AUSTRIA INFER. Vien'a 4 Oct. Mai. S'a imperatulu se va reintórcé in 5 Oct. din Ischl in Vien'a si va binevoi a face o calatoria in tierile cercate de furia resbelului. Trupele sacsóne inca se mai afla in Vien'a.

— Pre calea telegrafica primiramu scire, ca adi in din'a onomastica a imperatulu s'a anunciatu prin afisari pre pareti, redicarea stárei martiale.

— Senatorii imperiali germano-austriaci tienu astadi de séra conferintia, spre care scopu au si sositu aici Dr. Giskra, Hain, Hopfen, Skene, Tschabuschnigg, Waser, Eugen Graf Kinsky, Pratobovera, Schindler. Venirea lui Kaiserfeld nu e secura, dar' program'a a transmis'a. Dintre boemii germani nu a venitu nece unulu. —

— Egal'a in dreptatire a limbiloru se face corpu, ca-ci dupa aratari oficiale in „W. Ztg.“ c. r. ministeriu pentru comerciulu si economia populara a datu ordonatiune cá pre

la statiunile c. r. telegrafice se se primésca si inaintese telegramele atatu de statu oatu si private in fiacare din limbele indatinaté in monarchia austriaca. Unu pasu fericitu!

GALITIA. Leopole. Contele Goluchowski, cá denumitu locotienetoriu séu guvernatoru in Galiti'a, fú primitu din partea poloniloru cu mare entusiasmu. Goluchowski, cá fostu odata ministru, tiene 1-ulu rangu intre locotienetori, si fienduca e inimiou planuriloru rusesci; denumirea lui in Rusi'a se privește cá unu pasu de dusmania facutu de catra Austri'a. —

Cronica esterna.

ROMANIA. Dela Constantinopole in 30 Sept. se telegrafésa, ca princ. Carolu I. e definitivu recunoscutu de regentu alu Romaniei si ca acesta in Oct. va primi investitur'a din manile Sultanului. —

Iasi 10 Sept. Corpulu lui Anastasie Panu s'a imormentatu eri, Vineri 9 Sept., in cimitiriulu mitropoliei, la unu locu cu osemintele tatului seu Panaitu Panu, surorile sale l'au plansu cu amaru. Rudele si amicii sei au versatu lacrimi de durere. Iasiulu romanu, prin organulu primariulu seu, a depusu pe sicriulu ilustrului cetatianu o cununa de stejaru, stropitu cu lacrimi. Bucurescii, reprezentati prin doi consilieri comunali, dnii Pana Buescu si Radu Ionescu, si intréga democratie romana, reprezentata prin candidulu seu fiu, venerabilulu Alexandru C. Goleacu, a venitu acolea, spre a se asociá la doliulu Iasiului, la pietós'a durere a tierii întrege. Si noi cu totii, concetatiuni ai virtuosului barbatu si admiratori ingeniului seu politicu, amu fostu facia, si ne-amu inchinatu imaginei marolui patriotu.

Pentru noi, pentru tier'a intréga Anastasie Panu, vai! murise de acum unu anu, si mai inainte anca pen'a nu'si dá corpulu seu peritoru suflarea cea de pe urma! Inse mintea s'a, inse sufletulu seu celu curatu si neperitoru, au remasu si voru remané de apururea in sufletulu Romaniei cá una schintea via, cá una flacara in veci nestinsa, care va luminá si va incaldi generatiunile viitórie, pe calea nestrabatuta si grea a libertatii si a independintiei nationale.

Acésta flacara a libertatii si a independintiei nationale ardea in anim'a s'a din coa mai frageda junctie. Acésta i a consumatu integritatea facultatiloru sale intelectuale, candu de abié ajunsese in flórea vi'stei, in deplina desvoltare a virilitatii sale politice. Ce perdere insemnata si nereparabila pentru Romani'a! Barbatulu puternicu prin simtiulu dreptatii, puternicu prin simtiementulu demnitatii nationale; barbatulu care aici, in 1847, patimi prigonire pentru principulu guvernului reprezentativu si sincer'a s'a aplicare; barbatulu care, la sfirsitul domniei reposatului Grigore Ghica, in 1856, se areta ministru integru si energicu la departamentulu dreptatii; barbatulu care la 1857 fú alesulu liberu alu Iasiului pentru consult'a nationala convocata de Europ'a; barbatulu care in acésta adunare se inaltia atatu de susu prin sentimentele sale de libertate si de dreptate; barbatulu care in locotenentia domnésca din 1858 tienu susu stégulu demnitatii nationale, si alu dreptului nostru nationalu; barbatulu care, cá ministru primaru, in administratiunea separata a Moldovei, se areta unu omu de statu adveratu liberalu, ocrotindu libertatea cuventului si libertatea consvaturiloru popularé; barbatulu care in urma, in adunarile unite ale Romaniei au remasu statornicu principieloru liberale ce profesase de cum se ivise pe scen'a politica; barbatulu integru si constantu in opiniunile sale politice, atunci, candu cei mai multi defalisera; barbatulu acést'a erá fal'a Romanici întregi, erá mandri'a Iasiului nostru patriotu si liberalu.

Pana ce una umbra de libertate mai esista in Romani'a, Anastasie Panu a fostu statornicu reprezentantu alu Iasiului unjonistu si liberalu in parlamentulu romanu. Er' atunci candu s'a stinsu faci'a libertatiloru publice in Romani'a, atunci pe Anastasie Panu, in acele momente de intunecime pentru libertatea cuventului si a consvaturiloru popularé, l'amu vedutu farimanduise anim'a de durere si stárandu mintea din scaunulu seu. De atunci Panu, cetatianulu gravu si plinu de anima, n'a mai fostu intre noi de catu cá unu stralucitoru meteoru. L'amu vedutu cu totii, aici, cum incetulu cu incetulu, din inaltimea cugetarei acuzate si curate, a scapatatu in afundulu neluciri-

loru mintale. In smintirea sa devii de unadata la una neperturbabila nepasare, elu, carele erá totudeaun'a de una mare sensibilitate.

Nu scimu déca ból'a din care se sfirsi Panu nu cumva are germenele seu in insasi constitutiunea fisica; dara este invederatu ca acést'a se turbura si se distruge cu atatu mai rapede cu oatu fiint'a morala este mai delicata. Asié celu puoinu amu vedutu ca s'a intemplatulu Panu. Intr'unu anu de dile si au perdutu si mintea si viét'a. Nu suntemu in stare, nici amu avea curagiulu, se spunemu ce a fostu acestu anu de suferintie pentru Panu si pentru amicii sei. Inse alta data vomu cercá a spune ce a fostu Panu in anii sei de ilustratiune.

Astadi atat'a vomu spune numai, pentru oei ce n'au fostu de facia la imormentarea s'a, ca acést'a, deosebi de pomp'a oficiala, a fostu dúioasa si petrunsiatóre. Parea ca sufletulu viu alu lui Panu se cumperá de asupra capetelor celor ce au petrecutu corpulu seu pana la gur'a mormentului: Acolea, D. Gusti, primariulu Iasiului, a rostitu cateva cuvinte bine inspirate. D. Radu Ionescu cá reprezentantu alu urbei Bucuresciloru, a cititu discursulu seu frumosu cu asié de via emotiune, in catu tóta asistenti'a au fostu bine preparata a ascultá dupa aceea cuventulu laudabilu improvisatu de cela ce scrie aici, si care a aratatu ca Panu, cá omu politicu consecinte, si la putere cá si in opuse tiune, a iubit si a respectatu libertatea presei, chiaru si atunci candu pres'a lu impungea.

Publicamu astadi cele rostite de D. Gusti, carele a incheiatu depuindu pe sicriulu lui Panu corón'a de stejaru. La urma cumnatulu lui Panu, D. Nicolae Burki, din partea familiei a multiamitu guvernului, care a facutu onorile cuvenite ilustrului reposatu, cum si persónelor care au reprezentatu Iasiu si Bucurescii la aceste obsecie nationale. (Tribun'a romana.)

— Programulu inmormentarii corpulu reposatului Anastasie Panu.

1. Corpulu ce este depusu in biserica Barboiulu se va redicá la 3 óre cu ceremoniile religiose, ducundu-se la catedrala spre inmormentare.

2. Una escorta de gendarmi va precedá cortegiulu funebru.

3. Indata voru urmá pomenile duse de ómeni imbracati in negru. Praporele voru fi pe delaturile acestoru pomene.

4. Apoi va urmá capaculu raclei dusu de 4 sub-comisari.

5. Dupa acést'a vinu corporatiunile negu-tiatoriloru insocite de flamurile si stalpii lor, avendu in frunte stégulu municipalitátei.

6. Dupa corpuri urmésa scolariii tuturoru scóleloru: de arte, primarie, gimnasiuri si facultati, avendu tóte standartele lor.

7. Dupa scolari vine clerulu cu toti preotii, archimandritii si archiereii avendu in capu pe P. S. mitropolitulu.

8. Dupa cleru vine carulu mortuaru care va fi trasu de 6 cai. Pe platform'a carului la coltiuri voru stá patru tineri imbracati in negru. Cele patru cordóne ale carului voru fi ténute de primarele Iasiului, de doi delegati ai capitaliei Bucuresciloru si de presedintele curtiei apelative din Iasi.

9. Dupa caru urmésa famili'a reposatului, delegatiunea capitaliei Bucuresciloru si a altoru politii, tóte autoritatile publice, corpulu medicalu, profesoralu si cetatieni.

10. Music'a militara la rendulu ei canta marsiulu funebru.

11. Trupele de linie inchidu cortegiulu.

12. Drumulu cortegiului este: De la Barboiu, pe strad'a Goliei pana la respintinea Pascanu, apoi strad'a mare la catedrala.

13. Serbarea inmormentarei se va face de P. S. mitropolitu si archierei. Unu cuventu funebru se va rosti de archiereulu Suhopanu.

14. Scól'a musicala vocala va cantá vecinic'a-pomenire, cu care se va fini ceremoni'a, depunendu-se corpulu in cimitiriulu alaturea cu acelu alu parintelui seu.

Inmormentarea s'a facutu conformu programulu de susu.

GERMANIA. Faci'a Germaniei s'a stramutatatu atatu in aspiratiunile sale, catu si in poterile si forti'a s'a.

Acum Germani'a, dupa datele statistice publicate in „Mem. diplom.“ sta asié:

Confederatiunea germana de nordu se compune din 21 state: cu 29.216,513 locuitori. Mai inainte Prusi'a dimpreuna cu ducatul Lauenburg avea 19.304,853 locuitori, acum

***) Pasurile, preste care avu a trece repausatulu episcopu Ioane Lemeni, sunt monitórie. — Cine nu e cu natiunea si cu limb'a ei e in contra ei, in contra stimei si demnitatii ei. — R.

si mai anesã cu regatul Anoverei 1.923,492; cu Schleswigulu 406.486, Holstein 544.510, Hasi'a electorala 754,063, Nasavi'a 469,311, Hasi'a super. 289,484, Francfurtulu 91,180, Hesen-Homburg 27,374 locitori si ad.

1. Noulu statutu prusianu numera in fruntea confederatiunii de nordu	23.810,748
2. Regatul Sacsoniei	2.343,994
3. Marele ducatu de Meklenburg-Schwerinu	552,612
4. Marele ducatu de Oldenburg	301,812
5. Ducatul de Brunswick	293,338
6. Marele ducatu de Sax-Weimar	280,201
7. Hamburg	229,941
8. Ducatul de Anhalt	192,046
9. Duc. de Sax-Meiningen	178,065
10. Ducatul de Sax-Coburg	164,527
11. Duc. de Sax-Altenburg	141,839
12. Princ. de Lippe Detmold	111,336
13. Brem'a	104,091
14. Mar. duc. de Meklenburg-Strelitz	99,060
15. Principatul de Reuss, lini'a cea mica	86,472
16. Principatul de Schwarzburg-Rudolfstadt	73,752
17. Principatul de Schwarzburg-Sondershausen	66,189
18. Principatul de Waldeck	59,143
19. Lübeck	50,614
20. Reuss, lini'a cea mare	43,924
21. Princ. de Schaumburg Lippe	31,782

Tóta federatiunea de nordu sta dar' din loc. 29.216,531

Confederati'a dela sudu:

Bavari'a careia Prusi'a ii iea aprópe a riului Main, va avé	4.767,000
Württemberg	1.748,338
Marele ducatu de Baden	1.434,754
Partea marelui ducatu de Hasi'a pe partea stanga a riului Main aprópe Miculu princip. de Lichtenstein	500,000
	7,150

Confederatiune de sudu sta din 8.457,232

Cu totul confederatiunile germane de sudu si nordu au loc. 37.673,763.

Prusi'a se pregatesce mereu in contra verce planirii inimice maririi sale. In camer'a deputatiloru isi procurã Bismark unu creditu de 60 milioane, cu care ocaziune nu se sfiu nici min. de fin. neci insusi Bismark a descoperi oamerei, ca Prusi'a trebuie se se puna pre pitioru de aparare epre a conservã ceea ce a ocupatu, altufeliu ea e amenintiãta in existintia ei. Bismark mai adauge, ca casa e detória se provédia regimulu cu mediulóce, cá se póta „tienie man'a pre sabia si se aiba pung'a plina“ spre a aparã cele castigate, pentruca in cabiaetulu imperatescu din Vien'a cu pacea n'a intratu si spiritulu impaciiirii, cum ar fi doritu. Din caus'a orientala póte se se desvólte o constelatiune européna seriósa, deci regimulu de timpuriu trebuie se aiba mediulóce la mana pentru a intempiná or-ce periculu amenintatoriu Prusiei. Si creditulu s'a si primitu cu 230 in contra la 83 voturi, é' regimulu indata a amanatu lucrare dietei pana la 12 Novembre. —

Preste totu. Diurnalele franceze au aflatu secretulu timpului si au esitu in publicu cu invinuiru si descoperi asupra Rusiei, cumca ea in aliantia cu Americ'a, cu panslavii si cu grecii preoim si cu malcontentii reactiunari, retrogradi si suprematisti din Europ'a, cari toti sunt si neamici principulu nationalitatiloru, au voitu a redesteptã vechile eperantie de a'si mai eluptã odata preponderanti'a in lumea politica; si cá mediulocu la scopulu acest'a s'a datu pornire causei orientali. Si in adáveru, ca erumperea deodata a insurectiunii greciloru in Candia si a miscariloru in tóte provinciile de suptu sceptrulu Turciei; Insurectiunea in Sicili'a prorupta deodata, atitierea focului la Meceio prin sarirea cu ajutoriu la republicanii mecsicani, miscarile feniiloru, ale poloniloru nu numai in Siberi'a si in Caucazi'a, ci chiaru si in Europ'a. Tóte acestea tragu perdeau'a despre existintia unui complotu estinsu facia cu noulu principiu de constituirea statelor adoptatu in Europ'a si care in defavórea retrogradiloru reportã triumfulu seu atatu in Itali'a catu si in Germani'a. Ce responde Rusi'a la aceste invinuiru? Foile franceze reportésa, ca regimulu rusescu in 2 note adresate catra consuliului sei,

protestésa, ca neci pe departe n'ar fi avutu intentiune de a amenintiã pacea Europei si in caus'a orientali: cu tóta obligatiunea, ce o simtiesce spre a representã drepturile orestiniloru resariteni la Pórta, totusi nu afla cu scopu in situatiunea de facia a reincepe caus'a orientala. La pisic'a ascunsa in sacu totu i-se vedu unghiele, pentruca politia turcésca dede tocma acuma preste vreo 6000 puscii rusesci, ascunse in muntele Athos in Macedoni'a, si inca tocma in monastirea calugariloru greci, pe care solulu rusescu din Constantinopole D. de Ignatieff se indatainá a o cercetã adese-ori. —

Insurectiunea in Candia totu mai durésa si iea dimensiuni mai latte. Turcoi'a neoi decatu cu va concede greoiloru. Candia si candiotii au juratu vecinica resbunare si destronare a dinastiei turcesci si anesarea la Greci'a. Dóue puncte extreme, care nu lesne se voru mai intalni pre calea vreunei invoiri.

Preaplecata rugamente catra ddniul filologi.

(Urmare.)

Acésta esté credinti'a mea in privinti'a archaismiloru cu acelu adansu, ca cu oatu unii altii se impulpa mai multu a re'nvié archaismii si pronunsierea veche, cu atatu ei insii ingreuna mai tare strabaterea principulu etimologicu preste totu in ortografi'a limbii romanesce. Déca s'aru intrebuintia archaismii numai in scrieri strineu erudite cá proba istorica pentru romanitate limbei, nasi dice nimicu, ci din contra le-asi privi cu multa placere si bucuria; dupace inse vedu ca mai multi isi propusera ou totu adinsulu a face nu numai pe toti carturarii natiunii, ci si pe natiunea intréga, cá se vorbésca si se scrie acum si in viitoru precum voiescu ei, séu adica cá nainte de acésta ou cateva sute séu tocma cá nainte cu vreo dóua mii de ani, asié me rogu cá se me convinga si pe mine si se me intórca dela retacirea in carea me voiu fi aflandu. Spre acestu scopu imi iau voia a pune pre oatu me éita timpulu si me taie capulu unele intrebari.

Dn. Cipariu dice in gramatic'a s'a f. 2 not'a 4 ca intre litere póte si H Z ne sunt prea multe. Eu sustienu din contra, ca H et Z nu ne sunt si nu ne voru fi noiodata prea multe, de aceea dorescu cá aceleasi se fia psstrate in alfabetulu noctru pentru totuadisauna. Eu pentru cuvintele straine asi pastra si pe K. Q. X. Y., inse repetiescu, numai pentru celea straine, care vinu cá oitate din alte limbe. Seu, ca vomu presupune, cumca in viitoru toti romanii si tóte romanutiile voru invetia si alfabetulu si cititulu in limb'a latina? Eu nu credu.

Pana unde voiescu se impinga filologii principulu etimologicu cu putere obligatóre asupra natiunii romanesce, pana la Plautus, séu incai la Cicero?

Credu filologii nostrii iatru adáveru, ca natiunea intréga, séu incai clasele mai luminate se vo.u indupleca pe viitoru a scrie si a respica pe viitoru o multime mare de cuvente asié precum le scriu ei? Si déca nu credu, pentruce scriu de eos. intre altele multe: **anema** si **anima**, **anelu**, de in, pre in, de in, **preudu**, cuprendu, **cerentia**, **potentia**, **tempu**, **mente**, **bene**, **memene**, **parente**, **vertute**, **senu**, **voliu**, **volentia**, **moliu**, **muliere**, **filiu**, **milia**, **cuntra**, **antaniu**, in a-ante, **diumatate**, **mediulocu** si **midulocu**, **jacu**, (**zacu**), **fora**, **ingrigesou**, **springinescu**, **facia**, **puciu**, **inghia-ciatu**, se **tienia**, se **venia**, **locure**, **manu-ls**, **scaimbn chiaie** (grec. *χλαεις*), **aliurea**, **lieu**.

Pentruce contra, apoi in acelasi resufletu cuscientia, indata dupa aceea cosunatore, costatore, constructiune: apoi totu acolo **concordatiune**, **compusetiune** si éra si **cumuata** si **cunosce**. Ce diferentia este intre cu, co, con, cum?

De ce Gramateca, domesteca, selbateca, apoi nu si fonologeca, ortografeca, diplomateca, politeca, statisteca etc.? Care se se scrie cu **e** si care cu **i**?

Pentruce la acelasi scriitoru aci affu plur. sunt, aci éra si suntu? La ce este aici **u** in códa?

Pentruce odata **s a n**, alteori seu? De ce

nu séu? De ce odata subu, apoi si subtu si suptu si su?

De ce generarie (generalia) si apoi totu acolo specialu? De ce elementari si elementarie? Care este wai buna?

De ce scrioria? Deduce se dela scriptoria? N'asi crede.

Pentruce **inca** si nu **anca**?

Pentruce articlu si nu articulu? Pentruce asié si nu artichiu, precum voiescu altii, séu articulu, precum place la ceilalti?

De unde angelu si nu angeru?

Pentruce directoriu, profesorlu, auctoriu? Pentruce terminatiunea in **e** din abl. sing. de III decl. este airea preste totu intrudusa cu adaverata patima, éra aici este lapedata catu colo? Nu e acésta o confusiune? —

Acestea umilite intrebari aru fi adresate mai multu oatra scól'a ce se numesce a Blasiulu. De aceea se apropie mai tare cea din Beusiu, dela care inca n'am aflatu lamuritu, pentruce cutaroru accente da insemnate diferita de cea statorita in comisiunea filologica din 1860 si in adunarea din Brasiovu; pentruce fetiti'a nu este **a** mamei si fetiorasiulu a lu tata-seu, ci ceea este a lu ei si acesta alui Ddiu etc. etc.; de ce nu s'a dusu femeia si s'a u dusu copilasii? Mai incolo cum de cas'a deputatiloru nu ascultã rescriptulu si de ce ascultara, ca éra numai un'a, adica cas'a; o parte manifestara, ba numai manifestã, ca éra o singura parte, nu mai multe; de ce recumanda, candu toti romanii pronuncia curatu **comandare**, éra nu cumandare; séu apoi de ce nu si ounditiune? De ce resumemu si nu resumam u sum'a? Pentruce odata ordu, alteori ordene, apoi mai la vale ordine? Pentruce se ascerne, descepta, casciga? De unde acelu **e**, pe care in asemeni cuvente nu'lu vei audi niciodata nici dela unu romanu.

Pentruce tramitandu, apoi totu acolea tramitietoriu? Déca terminatiunea **e** din abl. decl. III se adópta si pazesce cu atata rigóre preste totu, numai pentrucã se semene mai multu cu latin'a, de ce si comuna (obste) nu se scrie totu comune, ba inca **c u m u n e**?

Pentruce in a c e l a s i articulu din lat. formalis se face formariu, formaria, éra din militar, liberalis, civilis se face numai militare, liberale, civile a. o. l.?

Pentruce dv. totudeaunu sentiti, candu blasianii semtu, éra natiunea intréga si mte si toti romanii simtu?

Pentruce v'ati dedatu si dv. dupa unu moldovanu pedantu a totu amintí, candu ati putea prea bine, aduce-aminte séu memora fara nici unu periculu de mintiuna? —

— Vomu entesa a trece si la **rumanii** si la limb'a **rumanesca** din scól'a filologica a Brasiovulu.

Rogu pe ddniul filologi, cá se'mi spuna: n'ar fi mai bine cá se scriemu pe viitoru in locu de Roma, romanu, romanescu mai bine Rím, rímlénu, rímlenescu, pentrucã asié se fimu mai aparati de cium'a Romei, éra in diet'a cea mai deaprópe se **pretindemu** a se schimba prin lege numele de Romanen si Románok, pentru care fusese atata vorba in diet'a din 1863 in Rimlenen et Rímlénok, ca apoi nici ungurii nici nemtii nu s'aru mai impedeca usié multu de Rumunen, Rumunyok. Care romanu din cei optu milioane dice a s e s s e a? Care pronuncia **esse**, **stramosu**, **mosecu**, **inaescu**, **grautate**, **grauu**, **ingrauezu**, apoi totusi mai in josu grea, **grele**, de ce nu gra si grale? De ce literi, **incelesu**, **voiiu**, **amistecu**, **imbanu** **ansulu**, **tr'ansulu** etc.? (Va urmă de va mai putea.)

Cursurile la bursa in 5. Oct. 1866 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 H. 9 cr. v.
Augsburg	—	—	126 „ 50 „
London	—	—	127 „ 60 „
Imprumutulu nationalu	—	—	62 „ 15 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	67 „ 40 „
Actiile bancului	—	—	720 „ — „
„ creditulu	—	—	152 „ 30 „

Obligatiile desarcinarii pamentulu in 29. Sept. 1866:

Bani 62-50 — Marfa 63-57